

Spis treści

Przedmowa do wydania radzieckiego	5
---	---

Część 1

FEUDALNE CESARSTWO TS'ING w XVII I XVIII WIEKU	15
--	----

Rozdział I

Chiny pod panowaniem mandżurskiej dynastii Ts'ing w XVII i XVIII wieku	15
--	----

Walka ludu chińskiego przeciw feudałom chińskim i zaborcom mandżurskim	15
Ustrój społeczno-ekonomiczny i polityczny Chin w wieku XVII—XVIII	28
Wojny cesarstwa Ts'ing	40
Powstania ludowe skierowane przeciw rządowi dynastii Ts'ing	50
Kontakty dyplomatyczne i handlowe Chin ts'ingowskich z innymi państwami	55
Stosunki rosyjsko-chińskie	65

Rozdział II

Cesarstwo Ts'ing w przededniu inwazji mocarstw kapitalistycznych (1790—1840)	76
Stosunki agrarne	76
Rozwój drobnotowarowego rzemiosła miejskiego i manufaktur prywatnych	81
Handel wewnętrzny i wzrost roli kapitału handlowego	87
Handel zagraniczny Chin	91
Rozkład reżimu ts'ingowskiego i pogorszenie sytuacji chłopstwa	95
Nasilenie walki mas ludowych przeciw rządowi ts'ingowskiemu	101
Początek ekspansji angielskiej w Chinach	111
Stosunki między cesarstwem Ts'ing a Rosją	115

PENETRACJA CHIN PRZEZ MOCARSTWA KAPITALISTYCZNE. WOJNY CHŁOPSKIE I POWSTANIA NARODÓW NIECHIŃSKICH	119
---	-----

Rozdział I

Agresywna polityka Anglii w Chinach i pierwsza wojna opiumowa 1840—1842	119
Walka władz ts'ingowskich z handlem opium	119
Początek wojny z Wielką Brytanią	122
Rokowania angielsko-chińskie w Kuangczou i wznowienie działań wojennych	125
Patriotyczna walka ludności Kuangtungu	130
Działania wojenne w Chinach Wschodnich i w dolnym biegu rzeki Jangtse	132
Nierównoprawny traktat nankiński i „otwarcie” Chin	135
Polityka innych krajów kapitalistycznych wobec Chin	138

Rozdział II

Wojna chłopska tajpingów (etap pierwszy: 1850—1856)	141
Wzmoczenie ekspansji mocarstw w Chinach po pierwszej wojnie opiumowej	141
Spółeczno-gospodarcze następstwa penetracji kapitału zagranicznego w Chinach	144
Narastanie walki klasowej chłopstwa w latach 1842—1850	148
Przygotowanie wojny chłopskiej przez stowarzyszenie <i>Pai Szang-ti Huei</i>	153
Powstanie czint'ienskie — początek chłopskiej wojny tajpingów	156
Pochód armii tajpingów z Kuangsi do centralnych prowincji Chin	158
Ogłoszenie Nankinu stolicą państwa tajpingów i „Ustawa ziemiska Niebiańskiej Dynastii”	162
Walka reakcji ts'ingowskiej przeciw powstaniu tajpingów w latach 1853—1856	163
Północna wyprawa tajpingów	165
Walka o rozszerzenie terytorium państwa tajpingów w latach 1853—1856	168
Organizacja państwa tajpingów	171
Spółeczno-ekonomiczna polityka władz tajpingowskich	174
Mocarstwa a tajpingowie	177
Powstania ludowe pod wodzą tajnych stowarzyszeń w latach 1853—1856	180
Ważnie wśród kierowniczej grupy tajpingów jesienią 1856 r.	186

Rozdział III

Druga wojna opiumowa 1856—1860	189
Wybuch wojny	189
Działania wojenne aż do zawarcia traktatów tientsińskich	190
Wznowienie wojny i podpisanie układów pekińskich	197
Delimitacja granicy rosyjsko-chińskiej wzdłuż rzek Amur i Ussuri	201

Rozdział IV

Upadek powstania tajpingów	203
Rozłam w obozie powstańców	203
Wzrost znaczenia Hung Zen-kana. „Nowy poradnik administracyjny” oraz reformy w obozie powstańców	207

Polityka społeczno-gospodarcza władz tajpingowskich w latach 1856—1860	209
Armia Szy Ta-k'aia w latach 1857—1860	211
Powstania ludowe pod kierownictwem tajnych stowarzyszeń w latach 1856—1860	214
Rozгромienie wojsk ts'ingowskich pod Nankinem i opanowanie przez tajpingów południowej części Kiangsu w 1860	217
Angielsko-francuska interwencja zbrojna przeciw tajpingom	219
Przełom w wojnie domowej	222
Spoleczno-ekonomiczna polityka władz tajpingowskich w latach 1861—1863	225
Polityka zagraniczna tajpingów w latach 1861—1864	228
Upadek państwa tajpingów	229
Pochód armii Szy Ta-k'aia do Syczuanu i jej zagłada	230
Rozгромienie tajpingów i zagłada ich państwa	231

Rozdział V

Polityka „samoumocnienia” w latach 1860—1895	237
Polityka „samoumocnienia” w okresie tłumienia powstań chłopów chińskich i mniejszości narodowych	237
Posunięcia zwolenników polityki „samoumocnienia” w dziedzinie gospodarczej i ideologicznej	252
Początek wystąpień przeciw misjonarzom i wydarzenia w Tientsinie w 1870 r.	260
Wzrost potęgi regionalnych ugrupowań feudalno-obszarniczych	263
Rząd ts'ingowski a mocarstwa w latach 1860—1886	271
Wojna z Francją w latach 1884—1885	280
Reakcja społeczeństwa chińskiego na politykę „samoumocnienia” i na penetrację Chin przez mocarstwa (1885—1895)	286
Wojna japońsko-chińska w latach 1894—1895 i bankructwo polityki „samoumocnienia”	303

Część 3

PRZEKSZTAŁCENIE PAŃSTWA TS'INGOWSKIEGO W PÓLKOLONIĘ MOCARSTW IMPERIALISTYCZNYCH I POCZĄTEK WALKI NARODOWO-WYZWOLEŃCZEJ NARODU CHIŃSKIEGO	309
--	-----

Rozdział I

Rozwój społeczno-ekonomiczny Chin na początku epoki imperiaizmu (ostatnie trzydziestolecie XIX wieku)	309
---	-----

Rozdział II

Ruch na rzecz reform 1895—1898	332
Początek działalności reformatorskiej burżuazji i obszarników	332
„Petycja zbiorowa” i powstanie zorganizowanego ruchu na rzecz reform	337
Założenie gazety oraz klubu reform w Pekinie i powstanie organizacji reformatorów w prowincjach	341
Ekspansja kapitału zagranicznego w Chinach w latach 1895—1898 i agresywna polityka mocarstw	347
Ożywienie ruchu patriotycznego i utworzenie stronnictwa reform: Stowarzyszenie Obrony Ojczyzny	350

Zbliżenie między reformatorami a cesarzem Kuang Sü i okres „Stu Dni Reform”	353
Podziały wewnętrzne w obozie reformatorów	355
Opór wobec polityki reform i przewrót pałacowy dokonany przez Tz'u Si	357

Rozdział III

Narodziny burżuazyjnego ruchu rewolucyjnego. Początek działalności politycznej Sun Jat-sena (1894—1900)	361
Pierwsze rewolucyjne grupy w Chinach Południowych	361
Utworzenie Stowarzyszenia Odrodzenia Chin	365
Pierwsza akcja zbrojna Stowarzyszenia Odrodzenia Chin w Kuangczou	369
Działalność Stowarzyszenia Odrodzenia Chin po fiasku powstania w Kuangczou (1895—1899)	372
Powstanie „Armii Niepodległości”	378
Powstanie w Hueiczu zorganizowane przez Stowarzyszenie Odrodzenia Chin	381

Rozdział IV

Powstanie ludowe I Ho T'uan w Chinach Północnych (1898—1901)	385
Rozwój żywiłowego ruchu antyimperialistycznego w latach 1898—1899	385
Początek powstania I Ho T'uan (1898—marzec 1900)	388
Walka powstańców I Ho T'uan w prowincji Czyli (marzec—czerwiec 1900 r.)	395
Wojna Chin z mocarstwami	403
Klęska powstania I Ho T'uan	408

Rozdział V

„Nowa polityka” dworu ts'ingowskiego i początek konsolidacji rewolucyjnych organizacji (1901—1904)	413
Przegrupowanie sił w obozie rządzącym i „nowa polityka”	413
Agresywna polityka mocarstw w Chinach	420
Ruchy ludowe w Chinach w latach 1901—1904	425
Rozwój burżuazyjno-obszarniczej opozycji	429
Konsolidacja sił rewolucyjnych oraz powstanie nowych organizacji i ośrodków ruchu rewolucyjnego	433

Rozdział VI

Początek epoki „przebudzenia Azji” i nasilenie się ruchu rewolucyjnego w Chinach (1905—1908)	448
Walka mas ludowych w latach 1905—1908	451
Utworzenie Zjednoczonej Ligi, pierwszej ogólnochińskiej burżuazyjno-rewolucyjnej partii	454
Konstytucyjne manewry Ts'ingów	460
Organizacja polityczna ruchu konstytucyjno-monarchicznego	463
Kampania petycyjna w latach 1907—1908 na rzecz jak najszybszego zwołania parlamentu	466
Walka rewolucjonistów przeciw obozowi konstytucyjno-monarchicznemu i przeciw monarchii ts'ingowskiej	469

Rozdział VII

Dojrzewanie kryzysu rewolucyjnego w latach 1908—1911. Sytuacja w obozie rządzącym	480
Nasilenie żywiłowej walki mas ludowych	484
Aktywizacja ruchu burżuazyjno-rewolucyjnego	490
Działalność burżuazyjno-obszarniczej opozycji liberalnej	501
Rewolucyjny kryzys (lato—jesień 1911 r.). Powstanie w Syczuanie — prologiem Rewolucji „Sin Hai”	512

Część 4

OBALENIE MONARCHII TS'INGOWSKIEJ I UTWORZENIE REPUBLIKI CHIŃSKIEJ	519
---	-----

Rozdział I

Przesłanki społeczno-gospodarcze burżuazyjnej rewolucji 1911 r.	519
---	-----

Rozdział II

Rewolucja „Sin Hai” i utworzenie Republiki Chińskiej (1911—1913)	548
Powstanie w Wucz'angu	548
Obalenie panowania Mandżurów w pozostałych prowincjach	555
Działania wojenne wojsk rewolucyjnych w rejonie Hank'ou	564
Mianowanie Jüan Szy-k'aia premierem i jego polityka lawirowania między dworem ts'ingowskim a rewolucjonistami	567
Utworzenie Tymczasowego Rządu Nankińskiego	572
Abdykacja dynastii Ts'ing	576
Polityka mocarstw w okresie Rewolucji „Sin Hai”	578
Walka o władzę między reakcją feudalno-kompradorską a republikańską burżuazją	582
Powstanie skierowane przeciw Jüan Szy-k'aiowi w Chinach Centralnych i Południowych w lecie 1913 r. Klęska rewolucji	593
Mongolia, Tybet i Sinkiang w okresie rewolucji	601

Rozdział III

Republika Chińska w okresie rządów Jüan Szy-k'aia i militarystów Peijang (1913—1919)	607
Wzmocnienie feudalno-kompradorskiej dyktatury wojskowej Jüan Szy-k'aia	607
Powstanie chłopskie Pai Langa	613
Agresja Japonii. Nasilenie ruchu patriotycznego	618
Przewrót monarchiczny Jüan Szy-k'aia i początek wojny domowej	628
Walka ugrupowań militarystycznych o sfery wpływów i próba restauracji dynastii Ts'ing	635
Dyktatura militarystyczna Tuana i walka Sun Jat-sena w obronie konstytucji	647
Zmiany społeczno-gospodarcze w Chinach w latach I wojny światowej i sytuacji mas pracujących miast i wsi	650
Walka ideologiczna i ruch na rzecz nowej kultury	657
Echa Rewolucji Październikowej w Chinach	663

Dodatek

Nowożytna literatura chińska	672
Przypisy	688
Miary chińskie	689
Bibliografia	690
Ilustracje w tekście	703
Spis map	706
Indeks nazwisk	707
Indeks nazw geograficznych	719